

FIȘA DISCIPLINEI

în conformitate cu planul de învățământ valabil pentru anul 2015-2016

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Studii Europene
1.3. Departamentul	Studii Europene și Guvernanță
1.4. Domeniul de studii	Management
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Management Performant

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Etică în afaceri						
2.2. Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Veronica Mateescu						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Veronica Mateescu						
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei	Obligatorie, de specialitate

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	3	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	1	
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	14	
Distribuția fondului de timp					ore convenționale: 6x25= 150	Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						30
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						25
Tutoriat						10
Examinări						4
Alte activități:.....						-
3.7. Total ore studiu individual			94			
3.8. Total ore pe semestru			150			
3.9. Numărul de credite			6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Videoproiector si acces internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Videoproiector si acces internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a identifica probleme de natură etică în afaceri și categoriile de <i>stakeholders</i> afectate de acestea; • capacitatea de a oferi soluții problemelor de natură etică identificate în mediul afacerilor;
Competențe Transversale	<ul style="list-style-type: none"> • dezvoltarea gândirii critice; • dezvoltarea învățării reflexive; • creșterea nivelului de auto-cunoaștere, a toleranței și a empatiei; • aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de munca riguroasă, eficientă și responsabilă;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu conceptul de "etică în afaceri", creșterea gradului de conștientizare a acestora privind impactul comportamentului etic/neetic în desfășurarea activităților curente ale organizațiilor, precum și capacitatea de a identifica probleme de natură etică în afaceri și de a propune modalități de soluționare a acestora.
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea conceptelor de etică în afaceri și responsabilitate socială a firmelor, precum și a evoluției diferitelor accepțiuni asupra acestora; • cunoașterea diferitelor abordări și forme ale responsabilității sociale corporative; • cunoașterea principalelor axe de manifestare a eticii/responsabilității sociale a afacerilor (impactul asupra comunității, impactul asupra mediului/eco-sistemului) și a manifestării eticii în relațiile cu angajații și față de consumatori;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Abordări teoretice ale eticii în afaceri	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Ionescu, Gh. Gh.; Bibu, Nicolae; Munteanu Valentin, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2007, capitolul 2 Painter-Morland, Mollie, <i>Business Ethics as Practice. Ethics as the Everyday Business of Business</i> , Cambridge University Press, 2008, capitolul 2 Robertson C.-J., "An Analysis of 10 Years of Business Ethics. Research in Strategic Management Journal: 1996-2005", <i>Journal of Business Ethics</i> (2008) 80: 745-753
2. Teoria stakeholder-ilor	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație	Ionescu, Gh. Gh.; Bibu, Nicolae; Munteanu Valentin, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2007, capitolul 2 (începând cu

	euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	pag. 51) Philips, Robert, „Some Key Questions About Stakeholder Theory”, Ivey Business Journal, March/April 2004, [http://www.iveybusinessjournal.com/view_article.asp?intArticle_ID=471 , accesat octombrie 2009].
3. Reglementări privind etica în afaceri	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Mureșan, Laura, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității Transilvania din Brașov, 2007
4. Abordări ale eticii în afaceri ca responsabilitate socială (I)	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Henderson, David, “Misguided Virtue. False Notions of Corporate Social Responsibility”, New Zealand Business Roundtable, 2001, [http://www.iea.org.uk/files/upld-publication126pdf?.pdf , accesat octombrie 2009] Painter-Morland, Mollie, <i>Business Ethics as Practice. Ethics as the Everyday Business of Business</i> , Cambridge University Press, 2008
5. Abordări ale eticii în afaceri ca responsabilitate socială (II)	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Ionescu, Gh. Gh.; Bibu, Nicolae; Munteanu Valentin, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2007, capitolul 2 (începând cu pag. 60) Kotler, Philip, Lee, Nancy, <i>Corporate Social Responsibility: Doing the Most Good for Your Company and Your Cause, Best practices from Hewlett-Packard, Ben & Jerry’s, and other leading companies</i> , John Wiley & Sons, Inc., New Jersey, USA, 2005
6. + 7. Organizația și impactul asupra comunității	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Collins, Denis, <i>Essentials of Business Ethics. Creating an Organization of High Integrity and Superior Performance</i> , John Wiley&Sons, Inc., 2009, capitolul 12 UNCTAD, <i>Disclosure of the Impact of Corporations on Society. Current Trends and Issues</i> , United Nations, New York And Geneva, 2004, http://unctad.org/en/Docs/iteteb20037_en.pdf , accesat august 2013
8. Organizația și impactul asupra eco-sistemului	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	European Commission, „European SMEs and Social and Environmental Responsibility”, Observatory of European SMEs, no. 4, 2002.
9. + 10. Etica în politicile organizaționale privitoare la angajați	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, problematizare, exemplificare, studii	***, <i>Work and Family Balance Manual Better Practices for Better Business</i> , Industrial Relations Victoria, 2007, [http://www.business.vic.gov.au/busvicwr/_assets/main/lib60072/work%26family.pdf , accesat

	de caz	ianuarie 2010]. Petrovai, Domnica, "Eficiență în viața profesională și în cea personală", CPE (Centrul Parteneriat pentru Egalitate, 2006 [http://www.cpe.ro/managementul_diferentelor/ghiduri/eficientasiechilibru.pdf, accesat mai 2010]. Maslach, Christina, "Understanding Burnout: Work and Family Issues", în Halpern, Diane F., Murphy, Susan Elaine (eds.) (2005), <i>From Work-Family Balance to Work-Family Interaction. Changing the Metaphor</i> , Lawrence Erlbaum Associates, Inc., pp. 99-116 Zlate, Mielu ; Crețu, Romeo, Zeno, "Mobbing-ul sau psihoterapia la locul de muncă", <i>Revista de psihologie organizațională</i> , 2002, vol. II., nr. 1, pp. 11-25.
11. Procesul decizional etic	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Collins, Denis, <i>Essentials of Business Ethics. Creating an Organization of High Integrity and Superior Performance</i> , John Wiley&Sons, Inc., 2009, capitolul 5
12. Leadership etic	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Johns, Gary, <i>Comportament organizațional. Înțelegerea și conducerea oamenilor în procesul muncii</i> , capitolul 13: "Putere, politică și etică", pp. 387-416, Ed. Economică, 1998. Popescu, Doina, <i>Cultura organizațională și etica în afaceri</i> , capitolul VII: "Etica în afaceri", pp. 152-203, Editura ASE, București, 2006
13 + 14. Comportamentul etic în relațiile cu clienții	Prelegere (însoțită de prezentare PP), dialog, conversație euristică, problematizare, exemplificare, studii de caz	Abela, A.-V., "Marketing and consumerism. A response to O'Shaughnessy and O'Shaughnessy", <i>European Journal of Marketing</i> , Vol. 40 No. 1/2, 2006 pp. 5-16 Ionescu, Gh. Gh.; Bibu, Nicolae; Munteanu Valentin, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2007, capitolul 3 (începând cu pag. 120) Neyland, D., Simakova, E., "How far can we push sceptical reflexivity? An analysis of marketing ethics and the certification of poverty", <i>Journal of Marketing Management</i> , 2009, Vol. 25, No. 7-8, pp. 777-794 (baza de date EBSCO)
Bibliografie obligatorie 1. Collins, Denis, <i>Essentials of Business Ethics. Creating an Organization of High Integrity and Superior Performance</i> , John Wiley&Sons, Inc., 2009 2. Ionescu, Gh. Gh.; Bibu, Nicolae; Munteanu Valentin, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2007 3. Mureșan, Laura, <i>Etica în afaceri</i> , Ed. Universității Transilvania din Brașov, 2007 Bibliografie opțională 1. European Commission, „European SMEs and Social and Environmental Responsibility”, Observatory of European SMEs, no. 4, 2002.		

2. Friedman, Milton, "The Social Responsibility of Business is to Increase Its Profits", *The New York Times Magazine*, September 13, 1970, [http://www-rohan.sdsu.edu/faculty/dunnweb/rprnts.friedman.html, accesat octombrie 2009].
3. Henderson, David, "Misguided Virtue. False Notions of Corporate Social Responsibility", New Zealand Business Roundtable, 2001, [http://www.iea.org.uk/files/upld-publication126pdf?.pdf, accesat octombrie 2009]
4. Johns, Gary, *Comportament organizațional. Înțelegerea și conducerea oamenilor în procesul muncii*, capitolul 13: "Putere, politică și etică", pp. 387-416, Ed. Economică, 1998.
5. Megone Chris; Robinson, Simon J. (eds.), *Case Histories in Business Ethics*, Routledge, London&New York, 2003
6. Mureșan, Laura, *Etică și responsabilitate socială în marketing : aspecte economice și juridice*, Ed. C.-H. Beck, București, 2010
7. Painter-Morland, Mollie, *Business Ethics as Practice. Ethics as the Everyday Business of Business*, Cambridge University Press, 2008
8. Philips, Robert, „Some Key Questions About Stakeholder Theory”, Ivey Business Journal, March/April 2004, [http://www.iveybusinessjournal.com/view_article.asp?intArticle_ID=471, accesat octombrie 2009].
9. Popa, Ioan; Radu, Filip, *Management internațional*, Ed. Economica, 1999.
10. Popescu, Doina, *Cultura organizațională și etica în afaceri*, capitolul VII: "Etica în afaceri", pp. 152-203, Editura ASE, București, 2006

Link-uri utile:

- <http://www.csr-romania.ro/>
<http://www.csreurope.org/>
<http://www.bitc.org.uk/>
<http://www.unglobalcompact.org/>
<https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>
<http://www.sustainability-indices.com/>
<http://www.voluntariat.ro/companii.htm#3>

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Teoria stakeholder-ilor</p>	<p>Analiză de text Studii de caz</p>	<p>Philips, Robert, „Some Key Questions About Stakeholder Theory”, Ivey Business Journal, March/April 2004, [http://www.iveybusinessjournal.com/view_article.asp?intArticle_ID=471, accesat octombrie 2009]. Resurse online: http://www.csr-romania.ro/cercetari/dialogul-dintre-companii-si-partenerii-lor/468-dialogul-dintre-companii-i-partenerii-lor-chestionar-internaional.html</p>
<p>2. Responsabilitatea socială a afacerilor – un subiect controversat</p>	<p>Dezbateri</p>	<p>Friedman, Milton, "The Social Responsibility of Business is to Increase Its Profits", <i>The New York Times Magazine</i>, September 13, 1970, [http://www-rohan.sdsu.edu/faculty/dunnweb/rprnts.friedman.html, accesat octombrie 2009]. Henderson, David, "Misguided Virtue. False Notions of Corporate Social Responsibility", New Zealand Business Roundtable, 2001, [http://www.iea.org.uk/files/upld-publication126pdf?.pdf, accesat octombrie 2009] Resurse online: http://www.csr-romania.ro/cercetari/transparenta-si-</p>

		credibilitate-in-csr.html
3. Procesul decizional etic la nivelul afacerilor	Studii de caz Dezbateri	Tessier, Lou, Schwarzer, Helmut, Collins, Denis, <i>Essentials of Business Ethics. Creating an Organization of High Integrity and Superior Performance</i> , John Wiley&Sons, Inc., 2009, capitolul 5
4. Etica în politicile organizaționale privitoare la angajați (I)	Studii de caz Dezbateri	CPE (Centrul Parteneriat pentru Egalitate) (2007). Managementul diversității în organizații. Beneficii pentru angajați și companii. Măsurile de implementare. www.altfem.ro CPE (Centrul Parteneriat pentru Egalitate) (2008). Cum promovăm managementul diversității în organizații. Ghid practic pentru manageri și manageri de resurse umane. http://www.fundatia.ro/mara/sites/default/files/Cum_promovam_managementul_diversitatii_in_organizatii.pdf Resurse online: http://nondiscriminare.ro/#
5. Etica în politicile organizaționale privitoare la angajați (II)	Studii de caz Dezbateri	Tomescu, Cristina (coord.), Căce, Sorin (coord.), "Studiu asupra fenomenului de mobbing în România", 2011, http://www.egali.ro/website/images/studiu_icc_v.pdf , accesat iulie 2013 Resurse online: http://www.cleanclothes.org/ http://www.latintimes.com/articles/7331/20130813/honduras-factory-worker-conditions-korean-diapers-video.htm#Ug9Ys5laOcl http://www.dailymail.co.uk/news/article-1382396/Workers-Chinese-Apple-factories-forced-sign-pledges-commit-suicide.html#ixzz1aPOgDS1J http://www.criticatac.ro/16292/lucroarele-filipineze-din-industria-domestic-din-romania/
6. Leadership etic	Studii de caz Dezbateri	Thompson, Karen J.; Thach, Elizabeth C.; Morelli, Melissa, "Implementing Ethical Leadership: Current Challenges And Solutions", <i>Insights to a Changing World Journal</i> ; Dec 2010, Issue 4, pp. 107-130
7. Comportament etic în relațiile cu clienții	Studii de caz Dezbateri	Stoll, M.-L., "The Ethics of Marketing Good Corporate Conduct", <i>Journal of Business Ethics</i> 41, 2002, pp. 121–129 Resurse online: http://www.morallymarketed.com/category/case-studies/

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul pregătește studenții pentru realizarea diagnozei organizaționale din punct de vedere al comportamentului etic în interiorul și exteriorul unei organizații și oferirea unor soluții problemelor de natură etică. De asemenea, prin competențele transversale dezvoltate, contribuie la crearea unor climate organizaționale și, în general, a unei comunități de afaceri conștiente de importanța și avantajele unui comportament etic.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unui diagnostic si a unei analize a unei organizații din punct de vedere al comportamentului etic în interiorul și în exteriorul acesteia Aplicarea unui set de instrumente, metode si modalitati manageriale la nivelul unei situatii organizationale in care este prezentă o problemă de natură etică; Fundamentarea si aplicarea unei metode specifice de luare a deciziilor într-un context organizational caracterizat prin probleme/dileme de natură etică; 	Examen scris	70%
10.5. Seminar/ laborator	<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea critic-constructiva a functionarii sistemului managerial si a subsistemelor sale în cadrul unei organizații, din punct de vedere al eticii; Utilizarea de criterii si metode standard de evaluare a comportamentului etic la nivelul unei organizații și în relația acesteia cu mediul extern; Realizarea unei lucrari/unui proiect – prezentarea și analizarea unei situații/unui caz cu implicații care țin de etica în afaceri – a se vedea tematica de curs și de seminar. 	<ul style="list-style-type: none"> Evaluare sistematică a participării active (observație sistematică a parcurgerii bibliografiei, a modului de rezolvare a sarcinilor în sală, individual și în grup Proiect 	30%
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> obținerea notei 5 la examenul scris (minim 3,5 p din cele 7 p); minim 4 prezențe active la seminar (parcurgere bibliografie, participare la analiza textului, implicare în dezbateri, rezolvarea studiilor de caz etc.) consultarea unui nr. minim de 5 surse bibliografice pentru realizarea proiectului; realizarea unui diagnostic si a unei analize organizaționale din punct de vedere al comportamentului etic în interiorul și exteriorul organizației și propunerea unei soluții la problemele identificate; <p><i>Cerințe obligatorii privind proiectul pentru seminar</i></p> <p>Structura:</p> <ol style="list-style-type: none"> prezentarea problematicii cercetării; metodologia de cercetare; descrierea situației/faptelor (descriere generală a organizației studiate; descrierea elementelor care țin de problematica studiată; prezentarea unor situații specifice/factori etc. relevante pentru problematica studiată); analiza/interpretarea situației; 			

- 5. diagnosticul situației;
- 6. soluții/recomandări/propuneri de acțiune;
- 7. concluzii
- 8. referințe bibliografice
- 9. teme propuse spre discuție pe baza problemei studiate

Nr. de pagini: minim 3, maxim 10 (fonturi Times New Roman 12; spațiere: 1,5)

Nr. minim de surse bibliografice: 5

Proiectele vor fi predate și prezentate pe bază de programare, în funcție de tema aleasă, în cadrul seminariilor.

Data completării:

15.09.2015

Semnătura titularului de curs:

.....

Semnătura titularului de seminar:

.....

Data avizării în catedră

.....

Semnătura Șefului de departament/ catedră

.....